

# **Notitie Huishoudelijke Hulp Toelage**

## **Evaluatie 2015 en vooruitblik**

### **Inleiding**

In het najaar van 2014 is de regeling Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT) gelanceerd. Deze landelijke regeling is ingesteld om de effecten van de forse bezuinigingen Wmo op de werkgelegenheid in de thuiszorg te verzachten. Deze regeling is primair dan ook een werkgelegenheidsinstrument. Tot eind september 2014 konden gemeenten een plan indienen bij het ministerie om in aanmerking te komen voor HHT middelen voor de jaren 2015 en 2016.

De Peelgemeenten hebben hun gezamenlijke aanvraag tijdig ingediend en konden derhalve meedoen aan het koplopertraject van het ministerie. In het reguliere traject gold een plafond voor het aan te vragen bedrag. Deze restrictie was in het koplopertraject losgelaten. Op basis van cijfermatige en inhoudelijke onderbouwing konden extra middelen aangevraagd worden.

Ten opzichte van de reguliere verdeling hebben wij middels ons ingediende plan een dubbel bedrag aangevraagd. Dit is uiteindelijk ook toegekend. Eind november 2014 hebben alle Peelgemeenten een beschikking ontvangen inzake toekenning van deze HHT middelen voor het jaar 2015 en 2016. In de HHT regeling is opgenomen dat aan de Raad verantwoording afgelegd moet worden over de besteding van de HHT middelen.

Middels deze notitie willen we richting de Raad een verantwoording afleggen over de besteding van de HHT middelen 2015 en daarnaast een doorkijk geven naar 2016 en de daaropvolgende jaren.

### **1. Landelijke Kaders HHT regeling**

- De HHT middelen mogen niet ingezet worden ten behoeve van de maatwerkvoorzieningen Wmo (geïndiceerde ondersteuning).
- De uurbijdrage die de gemeente mag verstrekken vanuit de HHT middelen is gemaximeerd (was in eerste instantie maximaal € 12,50 maar is daarna verhoogd naar maximaal € 17,50). De resterende uurkosten moeten door de klant betaald worden in de vorm van klantbijdrage.
- De HHT inzet moet voldoen aan de BTW vrijstelling (potentieel kwetsbare inwoners)
- De HHT inzet mag uitsluitend gedaan worden door gecontracteerde aanbieders huishoudelijke ondersteuning middels personeel dat in loondienst is conform CAO-VVT. (Om dit te borgen ondertekenen onze gecontracteerde zorgaanbieders een addendum HHT waarin dit is beschreven).
- Uit de HHT middelen mogen geen uitvoeringskosten gefinancierd worden.
- De HHT middelen worden beschikbaar gesteld via het de decentralisatie uitkering. Verantwoording moet afgelegd worden aan de Raad.

### **2. Opzet van de HHT regeling Peel 6.1**

Op basis van de landelijke kaders is ambtelijk een plan opgesteld en dit is als aanvraag ingediend bij het ministerie. Na de toekenning van de HHT is voor de Peelgemeenten vervolgens de regeling verder uitgewerkt.

#### **2.1. Ingediend plan**

De doelgroepen voor de HHT zijn potentieel kwetsbare inwoners. Deze zijn door de Peelgemeenten als volgt benoemd:

- a. Inwoner met een Wmo indicatie voor een maatwerkvoorziening (bij samenloop van Wmo-HO met HHT vanuit de HHT uitsluitend inzet van extra niet geïndiceerde diensten, zgn. plustaken), of
- b. Inwoner die mantelzorger is en die ingeschreven staat bij een mantelzorgsteunpunt, of
- c. Inwoner van de Peelgemeenten die 70 jaar of ouder is.

De cijfermatige onderbouwing van het plan hebben we gebaseerd op statistische cijfers inzake de omvang van deze doelgroepen. Hierop is een inschatting gemaakt van het te verwachten gebruik van de HHT bij een bijdrage aan de zorgaanbieder van € 12,50 vanuit de HHT (klantbijdrage tussen € 10,00 en € 12,50). Daarbij kwamen we uit op een ingeschatte inzet van in totaal ruim 143.000 uren HHT. Dit vertaalt zich in 100 FTE werkgelegenheid.

#### **2.2. Proces HHT regeling Peel 6.1**

In overleg met onze gecontracteerde zorgaanbieders huishoudelijke ondersteuning is de praktische inbedding van de HHT regeling vorm gegeven en ingebed in de organisaties van aanbieders en Peel 6.1 Zorg en Ondersteuning. Dit traject was eind januari 2015 afgerond.

Daarbij is er bewust voor gekozen voor een laagdrempelige toegang via de zorgaanbieder en daarnaast de monitoring bij Zorg en Ondersteuning Peel 6.1 in te bedden. Het proces is als volgt ingericht:

1. Burgers die een beroep willen doen melden zich bij een gecontracteerde zorgaanbieder.
2. De zorgaanbieder beoordeelt of deze burger tot de doelgroep HHT behoort.
3. De zorgaanbieder meldt de betreffende burger aan bij Peel 6.1 Zorg en Ondersteuning (via eenvoudig format).
4. Peel 6.1 Zorg en Ondersteuning beoordeelt de melding globaal:
  - a. voldoet de aanvraag HHT aan de criteria (doelgroep en omvang inzet). Deze informatie is al gescreend en ingevuld door de zorgaanbieder
  - b. Is er nog ruimte binnen de beschikbare HHT middelen om de gevraagde inzet te financieren.
5. Peel 6.1 Zorg en Ondersteuning geeft binnen enkele werkdagen bericht van (niet) akkoord aan de aanbieder.
6. HHT wordt ingezet door de zorgaanbieder
7. Zorgaanbieder declareert de ingezette uren per gemeente bij Peel 6.1 en ontvangt daarvoor een bijdrage van € 12,50 per uur (Gemert-Bakel: € 17,50 per uur) uit de beschikbare HHT middelen. De zorgaanbieder factureert de klantbijdrage rechtstreeks bij de klant.
8. Zorg en ondersteuning monitort de uitgaven HHT en zorgt dat de budgetten HHT van de individuele gemeenten niet overschreden worden.

Het duurde enige tijd voordat zorgaanbieders de HHT ingebed hadden in hun bedrijfsvoering. Actieve communicatie vanuit aanbieders richting (potentiele) klanten bleef lang uit.

Zorgaanbieders zijn lange tijd huiverig geweest om de HHT in te zetten. Er was namelijk geen expliciete duidelijkheid of de BTW vrijstelling in relatie tot de HHT van toepassing zou zijn. Het risico (21%) hiervan kwam volledig bij de zorgaanbieders te liggen. Zij zijn als ondernemer verantwoordelijk voor de facturatie en dienen daarbij de BTW regelgeving in acht te nemen. BTW vrijstelling is bij wet geregeld voor Wmo-geïndiceerde diensten (zoals Hulp bij het huishouden). Aangezien de HHT regeling geen geïndiceerde Wmo voorziening is, maar wel gericht is op potentieel kwetsbare burgers, is uiteindelijk eind mei 2015 vanuit de belastingdienst aangegeven dat de BTW vrijstelling van toepassing is voor de HHT regeling Peel 6.1. Om deze reden is de levering van HHT inzet pas rond de zomer van 2015 goed op gang gekomen.

### 3. Realisatiecijfers HHT 2015

Mede vanwege het feit dat de HHT regeling pas rond de zomervakantie op gang kwam zijn de realisatiecijfers HHT 2015 aan de lage kant (tabel 1), zeker als dit afgezet wordt tegen de financiële middelen die we hebben ontvangen om de HHT vorm te geven (tabel 2).

Hierbij dient nog opgemerkt te worden dat Gemert-Bakel gebruik heeft gemaakt van een versoepeling in de landelijke richtlijn. In het voorjaar van 2015 is als tijdelijke maatregel de maximale bijdrage voor de zorgaanbieder verhoogd naar € 17,50. Gemert-Bakel heeft toen besloten om de HHT bijdrage aan de zorgaanbieder vast te stellen op € 17,50 per uur (waardoor de klantbijdrage uitkwam op een bedrag van € 5 tot € 7,50 per uur). De overige gemeenten hebben deze bijdrage gehandhaafd op € 12,50 per uur.

#### 3.1. Realisatie in aantallen klanten en werkgelegenheid

|               | Aantal<br>klanten<br>HHT in<br>2015 | Realisatie 2015<br>(gefactureerde<br>HHT inzet 2015) | Realisatie<br>ingezette<br>uren HHT | Realisatie<br>werkgelegenheid<br>in FTE |
|---------------|-------------------------------------|------------------------------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------------------|
| Asten         | 60                                  | € 23.968                                             | 1.917                               | 1,35                                    |
| Deurne        | 80                                  | € 42.278                                             | 3.382                               | 2,38                                    |
| Gemert-Bakel  | 101                                 | € 49.385                                             | 2.822                               | 1,98                                    |
| Helmond       | 350                                 | € 169.943                                            | 13.595                              | 9,55                                    |
| Laarbeek      | 43                                  | € 18.659                                             | 1.493                               | 1,05                                    |
| Someren       | 42                                  | € 16.766                                             | 1.341                               | 0,94                                    |
| <b>Totaal</b> | <b>672</b>                          | <b>€ 320.999</b>                                     | <b>24.551</b>                       | <b>17,25</b>                            |

Tabel 1. Gerealiseerde inzet.

De gerealiseerde werkgelegenheid van 17,25 FTE vertaalt zich in werkgelegenheid voor ruim 50 medewerkers, aangezien een gemiddeld dienstverband van een huishoudelijke hulp 12 uur per week omvat (1 FTE is 36 uur per week).

### 3.2. Gebruik door de doelgroepen

Het aantal mantelzorgers dat een beroep doet op de HHT is (tegen de verwachting in) zeer beperkt. De doelgroep die het meest gebruik maakt van de HHT betreft de inwoners die al een Wmo indicatie hebben en de financiële capaciteit hebben om de HHT klantbijdrage te betalen. We onderscheiden daarin 2 groepen:

#### 1. Wmo geïndiceerden die de HHT inzetten voor extra taken

Deze klanten hebben in het voorjaar van 2015 allemaal te maken gehad met de omzetting van urenindicatie naar resultaatindicatie. Alle taken die wettelijk gezien niet tot Wmo huishoudelijke ondersteuning behoren of waarvoor een algemene voorziening aanwezig is zijn geschrapt. Denk daarbij aan ramen wassen aan de buitenzijde, post sorteren, een boodschapje doen, was en strijk etc. Een aantal klanten heeft hiervoor HHT inzet geregeld.

#### 2. Wmo klanten die afzien van hun Wmo indicatie en de HHT inzetten voor alle huishoudelijk werk.

Dit geldt met name voor klanten met een hoger inkomen. Vanwege de hoogte van de eigen bijdrage Wmo is de HHT voor hen een goedkoper alternatief. De omvang van deze groep kan niet gekwantificeerd worden aangezien dit aspect niet tot de toegangstoets behoorde en dus niet is geregistreerd.

### 3.3. Financiële realisatie 2015

Op basis van alle ingediende facturen HHT met betrekking tot 2015 is onderstaand financieel overzicht gemaakt. Voor de totale Peelregio is gemiddeld 18% van de middelen ingezet. Tussen de gemeenten zien we grote verschillen. Laarbeek en Someren hebben 10% van de toegekende HHT middelen gebruikt. In Helmond is er sprake van het hoogste gebruik (gerelateerd aan de toegekende HHT middelen) maar ook hier is slechts 22% van het budget besteed.

| Financiële realisatie HHT peelmunicipaliteiten 2015 |                            |                                                |                           |                             |
|-----------------------------------------------------|----------------------------|------------------------------------------------|---------------------------|-----------------------------|
|                                                     | Toegekende HHT-bedrag 2015 | Realisatie 2015 (gefactureerde HHT inzet 2015) | % besteed jaarbudget 2015 | Restant jaarbudget HHT 2015 |
| Asten                                               | € 132.690                  | € 23.968                                       | 18%                       | € 108.722                   |
| Deurne                                              | € 281.474                  | € 42.278                                       | 15%                       | € 239.197                   |
| Gemert-Bakel                                        | € 237.300                  | € 49.385                                       | 21%                       | € 187.915                   |
| Helmond                                             | € 779.482                  | € 169.943                                      | 22%                       | € 609.539                   |
| Laarbeek                                            | € 196.172                  | € 18.659                                       | 10%                       | € 177.513                   |
| Someren                                             | € 165.022                  | € 16.766                                       | 10%                       | € 148.256                   |
| <b>Totaal</b>                                       | <b>€ 1.792.140</b>         | <b>€ 320.999</b>                               | <b>18%</b>                | <b>€ 1.471.141</b>          |

Tabel 2. Financiële realisatie 2015

De resterende middelen 2015 zijn in alle gemeenten gereserveerd in afwachting van duidelijkheid of deze middelen terugbetaald moeten worden aan het ministerie. Dit laatste is niet het geval. Vanuit het ministerie is wel verzocht om deze middelen in te zetten t.b.v. de zorg. Gemeenten hebben echter bestedingsvrijheid.

## 4. Doorkijk naar 2016

Nog steeds melden inwoners zich bij de zorgaanbieders voor HHT. Deze instroom is echter wel afgevlakt. Op basis van de gemelde aanvragen tot 1 maart 2016 is een doorrekening gemaakt van de op deze aanvragen te verwachten inzet voor het hele jaar 2016. In deze prognose is dus geen rekening gehouden met instroom of uitstroom na 1 maart 2016.

Duidelijk is dat op basis van de huidige regeling ook in 2016 niet de volledige middelen HHT ingezet zullen worden, maar dat er wel sprake is van een toename van de inzet (en dus uitgaven) omdat de inzet in het volledige jaar gepleegd wordt. Als we dit door vertalen naar werkgelegenheid in 2016, dan komt dit uit op 40 FTE oftewel werkgelegenheid voor 120 medewerkers.

|               | Totaal<br>Klanten HHT<br>per 1 maart<br>2016 | Verwachte Inzet Uren<br>HHT in 2016 op basis<br>van de ingediende<br>aanvragen per 1-3-<br>2016 | Financiële<br>verplichting op<br>basis van door<br>klanten<br>aangevraagde<br>inzet HHT | percentage<br>gebruik | Voorlopige<br>prognose<br>restant budget<br>HHT |
|---------------|----------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------------------------------------------------|
|               |                                              | 2016                                                                                            | 2016                                                                                    | 2016                  | 2016                                            |
| Asten         | 58                                           | 3.650,00                                                                                        | € 45.625                                                                                | 34%                   | € 87.065                                        |
| Deurne        | 100                                          | 11.266,00                                                                                       | € 140.825                                                                               | 50%                   | € 140.649                                       |
| Gemert-Bakel  | 126                                          | 8.652,50                                                                                        | € 151.419                                                                               | 64%                   | € 85.881                                        |
| Helmond       | 357                                          | 27.043,00                                                                                       | € 338.038                                                                               | 43%                   | € 441.445                                       |
| Laarbeek      | 46                                           | 3.057                                                                                           | € 38.212                                                                                | 19%                   | € 157.960                                       |
| Someren       | 45                                           | 3.246,00                                                                                        | € 40.575                                                                                | 25%                   | € 124.447                                       |
| <b>Totaal</b> | <b>732</b>                                   | <b>56.914,50</b>                                                                                | <b>€ 707.531</b>                                                                        | <b>41%</b>            | <b>€ 1.037.447</b>                              |

Tabel 3. Voorlopige prognose HHT inzet/uitgaven 2016 op basis van ingediende aanvragen per 1 maart 2016  
In deze prognose is geen rekening gehouden met instroom of uitstroom na 1 maart 2016

## 5. Landelijke ontwikkelingen

In december 2015 zijn door het ministerie afspraken over toekomst vaste zorg gemaakt met de gemeenten. Daarbij zijn ook afspraken gemaakt over de voortzetting van de financiering HHT en het loslaten van de voorwaarden. Op 7 december 2015 heeft de VNG hierover het volgende bericht:

*“De VNG is blij dat het Rijk het budget voor de Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT) structureel maakt. De gemeenten krijgen vanaf 2017 € 40 miljoen per jaar oplopend tot structureel € 100 miljoen per jaar in 2021. Het budget wordt toegevoegd aan de integratie-uitkering Wmo/huishoudelijke hulp.*

*Het is goed dat gemeenten het budget nu naar eigen inzicht mogen inzetten. De huidige regeling werd algemeen als bureaucratisch gezien, waardoor er veel minder mensen van profiteerden dan beoogd.”*

In paragraaf 7 is de verdeling van deze structurele extra middelen per gemeente inzichtelijk gemaakt.

## 6. Doorontwikkeling Huishoudelijke Ondersteuning en HHT

De doorontwikkeling van Wmo-Huishoudelijke Ondersteuning (HO) en HHT na 2016 is een belangrijk gespreksonderwerp met onze gecontracteerde aanbieders aan de fysieke overlegtafel huishoudelijke ondersteuning. Het resultaatgerichte werken met bijbehorende resultaatfinanciering in de maatwerkvoorziening HO is inmiddels volledig ingebed bij de aanbieders. Binnen de resultaatfinanciering is het uitgangspunt dat de zorgaanbieder de benodigde inzet afstemt op de individuele klantsituatie. Bij de ene klant is dat wat minder, bij de andere wat meer. Gemiddeld moet deze inzet passend zijn bij de financiering die per klant wordt ontvangen.

### 6.1 Huishoudelijke ondersteuning (HO)

Aanbieders HO geven aan dat ze in de basis tevreden zijn over de omslag van het urenstelsel naar het resultaatgerichte stelsel. Zij zien echter wel een aantal ontwikkelingen waarbij ze aangeven dat deze de binnen de huidige (financiële) kaders onvoldoende ingebed kunnen worden.

- Met name voor aanbieders met een laag aantal klanten levert het problemen op om in situaties waar de klant achteruit gaat de inzet (evt. tijdelijk) bij te plussen. Dit is binnen het huidige resultaatstarief voor hen steeds moeilijker op te vangen omdat de financiële rek eruit is en bij hen de mogelijkheid tot middeling beperkter is vanwege het geringe aantal klanten.
- Ook het inpassen van klantsituaties waar een exceptioneel hoge inzet vereist is om het resultaat “een schoon en leefbaar huis” te bewerkstelligen vormt een probleem. Dit kan het gevolg zijn de het ziektebeeld van de klant (morsgedrag of moeten leven in stofvrije omgeving). Het kan ook het gevolg zijn van het ontbreken van algemene voorzieningen zoals was- en strijkservice. Tegenover 1 klant met een exceptioneel hoge inzet per week moeten vele klanten staan waar volstaan kan worden met een minder dan gemiddelde inzet per week.
- Aanbieders zien dat in de doelgroep HO een verzwarende optreedt. Vanwege extramuralisering in m.n. de GGZ en V&V sector worden hulpen steeds vaker geconfronteerd met een doelgroep waar

zij niet of moeilijk mee om kunnen gaan (psychische problematiek, gedragsproblematiek, dementerenden). Hierdoor wordt het uitoefenen van hun basiswerkzaamheden (schoonmaken) belemmerd. Hulpverleners geven hierover vaak pas laat een signaal af aan hun werkgever (te loyaal naar hun klanten). Deze problematiek ligt op het snijvlak van HO en begeleiding en kan niet los van elkaar gezien worden.

- Het ziekteverzuim onder huishoudelijke hulpverleners neemt toe. De aard van de werkzaamheden is verschoven naar steeds meer het zware huishoudelijke werk en minder afwisseling met lichte taken. Dit leidt tot fysieke problemen van hulpverleners. Dit ziekteverzuim resulteert in extra financiële lasten.

Bovenstaande signalen zijn aanleiding om op korte termijn te bezien of aanvullende of hernieuwde contractuele maatregelen (eventueel met inzet van middelen HHT) nodig zijn.

## 6.2 HHT

Door zorgaanbieders en gemeenten is richting klanten steeds gecommuniceerd dat het hier een tijdelijke regeling betreft voor de jaren 2015 en 2016.

Bovendien is de HHT-regeling een regeling waarvan alleen de mensen met financiële mogelijkheden gebruik van kunnen maken, omdat zij in staat zijn om de klantbijdrage te betalen.

Het instrument HHT heeft zich inmiddels bewezen. Hoewel de resultaten achterblijven bij de oorspronkelijke plannen, maken Peelbreed inmiddels ruim 700 klanten gebruik van deze regeling. Dit aantal neemt nog steeds toe. Middels deze regeling is in een aantal situaties de scherpe kantjes afgehaald van de omslag naar het resultaatgerichte werken. Indien de HHT-regeling inderdaad wordt gestopt met ingang van 1-1-2017 dan zal dit een aantal gevolgen hebben:

- Er zal onrust ontstaan onder de huidige gebruikers, een aantal HHT klanten zal weer een beroep gaan doen op de maatwerkvoorziening Wmo-HO en een deel zal zelf een oplossing in het particuliere circuit zoeken.
- De werkgelegenheid die is gecreëerd vanuit de HHT inzet zal alsnog verloren gaan, tenzij gemeenten de HHT middelen in blijven zetten in deze sector.

Aanbieders pleiten voor continuïteit voor bestaande klanten en een uniforme regeling voor de Peelregio. Vanuit de landelijk opererende aanbieder is ook de vraag om verder te kijken dan de eigen regio omdat zij in hun bedrijfsvoering veel last hebben van diversiteit in de uitvoering (bijv. de administratieve afhandeling).

## 6.3 Mogelijke scenario's vanaf 2017

Met zorgaanbieders en Wmo-raden is een aantal scenario's besproken voor wat betreft de inzet van de HHT-middelen na 2016. Aanbieders en vertegenwoordigers Wmo-raden zijn het er over eens dat de volgende factoren daarbij leidend dienen te zijn:

- a. inzet ten behoeve van de meest kwetsbaren;
- b. gerichte inzet van de middelen door middel van maatwerk; en
- c. alleen voor structurele inzet. Inzet ten behoeve van incidentele taken moet opgevangen worden binnen het resultaatgerichte werken.

Op basis van bovenstaande punten vinden alle partijen het logisch dat de HHT-middelen na 2016 ingezet worden ten behoeve van de doorontwikkeling van de maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning voor de meest kwetsbaren. Daarbij blijft het resultaatgerichte werken (inclusief bijbehorende financiering) de maatstaf. Het belang van behoud van werkgelegenheid wordt ook door allen onderkend, maar is niet meer leidend voor de invulling van de HHT-middelen. Indien gemeenten de resterende middelen 2015-2016 en de structurele middelen vanaf 2017 in blijven zetten voor de huishoudelijke ondersteuning dan resulteert dit direct in behoud van werkgelegenheid in deze sector. Het inzetten van deze extra structurele middelen ten behoeve van een algehele tariefsverhoging voor de huidige HO-basis en HO-plus wordt als onvoldoende maatwerk voor de meest kwetsbaren beoordeeld door zowel Wmo raden als zorgaanbieders.

### 1. *Continueren van de huidige HHT regeling met evt. een sterfhuisc constructie*

Vanuit de optiek dat de structurele "HHT"middelen met ingang van 2017 ingezet moeten worden voor de meest kwetsbaren, hebben de Wmo-raden de uitspraak gedaan dat zij met ingang van 2017 de huidige HHT regeling niet voort willen zetten.

De zorgaanbieders begrijpen deze insteek en kunnen ook instemmen met stopzetting van de HHT voor nieuwe instroom. Zij hebben wel aangegeven dat zij het belangrijk vinden dat de



werkgelegenheid die via de HHT-inzet is gecreëerd niet verloren gaat en dat een goede overgang naar een doorontwikkelde regeling binnen de Wmo-maatwerkvoorziening van belang is. Daarom is hun verzoek om de HHT-regeling middels een overgangsjaar (2017) in stand te houden voor de bestaande klanten. Dit biedt de bestaande klanten en de aanbieders de mogelijkheid om in 2017 (vóór 1 januari 2018) op zoek te gaan naar alternatieven. Deze alternatieven kunnen zijn:

- klant zoekt zelf een particuliere oplossing;
- klant doet een beroep op de Wmo-maatwerkvoorziening HO en betaalt daarvoor de eigen bijdrage aan het CAK. De verwachting is dat een beperkte groep weer een beroep zal doen op de Wmo maatwerkvoorziening. De extra kosten die hiermee gemoeid zijn voor gemeenten zijn moeilijk in te schatten, aangezien onduidelijk is hoe groot deze groep zal zijn én onduidelijk is hoeveel eigen bijdrage deze groep moet betalen.

Op basis van de huidige inzet HHT en de te verwachten uitgaven 2016 (tabel 3) in relatie tot de ontwikkeling van de HHT-budgetten (tabel 4) is duidelijk dat de middelen in 2017 te laag zijn om de kosten van continuering van de huidige regeling uit het budget 2017 te kunnen voldoen.

Indien dit scenario wordt gekozen, dan zullen deze tekorten uit de reserve “niet bestede HHT middelen 2015-2016” voldaan moeten worden.

## *2. Een extra categorie binnen Wmo-huishoudelijke ondersteuning (HO extra) indien sprake is van structureel noodzakelijke exceptionele inzet door de zorgaanbieder*

Naast de huidige twee tarieven (HO-basis € 180 en HO-plus € 210) wordt een derde tariefcategorie toegevoegd namelijk HO-extra (€ 360). Om hiervoor in aanmerking te komen is een indicatie door de Wmo- consultant nodig.

HO-extra is aan de orde indien:

- A. Er sprake is van noodzakelijke inzet op het snijvlak van huishoudelijke ondersteuning en begeleiding. Daaronder verstaan we:
  - Situaties waarin naast schoonmaakwerkzaamheden (en evt. regie) ook tijdelijk taken overgenomen moeten worden die onder de noemer “lichte” begeleiding vallen;
  - Situaties waarin sprake is van ernstige gedragsproblematiek bij de klant waarbij de hulp extra kwalificaties/deskundigheid moet hebben om hier mee om te kunnen gaan.
- B. Er is sprake van structureel excessief hoge inzet op de huishoudelijke werkzaamheden om het resultaat een schoon en leefbaar huis te kunnen bereiken. Dit komt in de praktijk niet vaak voor, maar betreft wel de meest schrijnende situaties. Indien sec voor de schoonmaakwerkzaamheden wekelijks meer dan 4 uur HO ingezet moet worden (dus zonder extra taken), dan kan HO extra geïndiceerd worden.

Zorgaanbieders geven aan dat zij middels scenario 2 een innovatieve slag kunnen maken in de verbinding tussen de maatwerkvoorziening HO en de maatwerkvoorziening begeleiding. Ook vanuit Wmo-raden wordt gesteld dat innovatie binnen het sociale domein een belangrijk aspect is om de transitie verder vorm te geven. De Wmo-raden willen echter wel benadrukken dat zij deze innovatie niet willen beperken tot HO. Zij zien de HHT-middelen dan ook niet als specifiek instrument om dit te bewerkstelligen. De Wmo-raden pleiten voor een brede innovatieslag binnen het sociale domein waarvoor bijpassende financiering vanuit het sociaal domein gevonden moet worden.

## **7. Financiële paragraaf**

De financiële middelen ter dekking van de hierboven genoemde maatregelen kunnen gevonden worden in de resterende middelen HHT 2015 en 2016 (tabel 4) en de structurele middelen “HHT” die met ingang van 2017 toegevoegd worden aan de integratie-uitkering Wmo (tabel 5).

### *Maatregel 1. Continueren van de huidige HHT regeling met evt. een sterfhuiskonstructie*

De sterfhuiskonstructie in de vorm van verlenging van de huidige HHT regeling voor bestaande HHT-klanten t/m 31-12-2017 kan gefinancierd worden uit de reserves HHT 2015-2016, zoals benoemd in tabel 4.

|              | Restant jaarbudget HHT 2015 | Voorlopige prognose restant budget HHT 2016 |
|--------------|-----------------------------|---------------------------------------------|
| Asten        | € 108.722,00                | € 87.065,00                                 |
| Deurne       | € 239.197,00                | € 140.649,00                                |
| Gemert-Bakel | € 187.915,00                | € 85.881,00                                 |
| Helmond      | € 609.539,00                | € 441.445,00                                |
| Laarbeek     | € 177.513,00                | € 157.960,00                                |
| Someren      | € 148.256,00                | € 124.447,00                                |

Tabel 4 Restant HHT middelen 2015 en 2016 (prognose). Overgenomen uit tabel 2 en 3.

**Maatregel 2.** Een extra categorie binnen Wmo-huishoudelijke ondersteuning (HO extra) indien sprake is van structureel noodzakelijke exceptionele inzet door de zorgaanbieder

De meerkosten die een extra categorie HO-extra met zich meebrengt kunnen gefinancierd worden uit de structurele beschikbare middelen HHT. De structurele middelen voor HHT met ingang van 2017 zoals genoemd in paragraaf 5 zijn op basis van het verdeelmodel Integratie Uitkering Wmo doorgerekend:

|                         | HHT bedrag 2016 (verdeling op basis ingediend plan) | Verdeling op basis verdeelmodel IU-Wmo Middelen "HHT" 2017 | Verdeling op basis verdeelmodel IU-Wmo Middelen "HHT" 2021 |
|-------------------------|-----------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
| Asten                   | € 132.690                                           | € 35.000                                                   | € 89.000                                                   |
| Deurne                  | € 281.474                                           | € 81.000                                                   | € 206.000                                                  |
| Gemert-Bakel            | € 237.300                                           | € 67.000                                                   | € 169.000                                                  |
| Helmond                 | € 779.482                                           | € 222.000                                                  | € 556.000                                                  |
| Laarbeek                | € 196.172                                           | € 52.000                                                   | € 130.000                                                  |
| Someren                 | € 165.022                                           | € 43.000                                                   | € 109.000                                                  |
| <b>Totaal</b>           | <b>€ 1.792.140</b>                                  | <b>€ 500.000</b>                                           | <b>€ 1.259.000</b>                                         |
| landelijk (miljoen pjr) | 140                                                 | 40                                                         | 100                                                        |

Tabel 5. Ontwikkeling HHT budgetten 2017-2021 op basis van het verdeelmodel Integratie Uitkering Wmo

De meerkosten van deze categorie HO-extra (ten opzichte van HO-basis) bedragen per klant € 2.340 op jaarbasis (13 zorgperiodes x € 180).

Inschatting is dat maximaal 5% van het huidige bestand in aanmerking komt voor HO-extra. De verwachting is dat deze categorie in de komende jaren zal groeien met de verdere extramuralisering. Indien de komende jaren sprake zou zijn van een verdere groei naar maximaal 10% van het totale bestand, dan kan de financiering uit de HHT middelen voldaan blijven worden (evt. enkele jaren met aanvulling vanuit de HHT reserve).

| meerkosten HO-extra per klant per jaar zijn € 2.340 |                                  |                                                               |                                                                |
|-----------------------------------------------------|----------------------------------|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|
|                                                     | aantal klanten HO (per 1-1-2016) | Meerkosten HO-extra bij gebruik door 5% klanten HO (per jaar) | Meerkosten HO-extra bij gebruik door 10% klanten HO (per jaar) |
| Asten                                               | 329                              | € 38.493                                                      | € 76.986                                                       |
| Deurne                                              | 706                              | € 82.602                                                      | € 165.204                                                      |
| Gemert-Bakel                                        | 594                              | € 69.498                                                      | € 138.996                                                      |
| Helmond                                             | 2337                             | € 273.429                                                     | € 546.858                                                      |
| Laarbeek                                            | 410                              | € 47.970                                                      | € 95.940                                                       |
| Someren                                             | 344                              | € 40.248                                                      | € 80.496                                                       |

Tabel 6. De meerkosten van HO extra

## **8. Voorstel**

- a.** De resterende middelen HHT 2015 en 2016 onder te brengen in een egalisatiereserve.
- b.** De huidige HHT regeling:
  - Met ingang van 1-1-2017 beëindigen voor nieuwe instroom
  - Voor bestaande HHT-klanten continueren tot en met 31-12-2017. Deze voortzetting financieren uit de egalisatiereserve.
- c.** Binnen de kaders van resultaatfinanciering een extra categorie (HO extra) als maatwerkvoorziening HO realiseren ten behoeve van:
  - indicaties op het snijvlak van huishoudelijke ondersteuning en begeleiding;
  - klantsituaties waarbij het resultaat een schoon en leefbaar huis uitsluitend bereikt kan worden middels excessieve inzet.
- d.** Aansluitend aan de besluitvorming door de Raad de inbedding van HO-extra vorm geven middels aanpassing van de Nadere regels maatschappelijke ondersteuning (door het college van burgemeester en wethouders) en aanpassing van de deelovereenkomst huishoudelijke ondersteuning.
- e.** Eind 2017 een evaluatie doen op de inzet van maatwerkvoorziening HO (en in het bijzonder op de categorie HO-extra) om de effecten van de bovengenoemde maatregelen te monitoren.

## **9. Vervolg proces**

Na de zomervakantie besluitvorming door de Raden van de 6 Peelgemeenten